

როგორ შევადგინოთ საგანმანათლებლო პროექტი - გზამკვლევი მასწავლებლებს

მანანა ბოჭორიშვილი

პროექტი როგორც მეთოდი განათლების სფეროში მე-20 საუკუნის დასაწყისში გახდა აქტუალური. ის არის კონკრეტული პრობლემის მოგვარებისკენ ან ინიციატივის განხორციელებისკენ მიმართული მრავალმხრივი სამუშაო, რომელიც უზრუნველყოფს მოსწავლეთა კვლევითი, შემოქმედებითი, თანამშრომლობისა და კომუნიკაციური უნარ-ჩვევების განვითარებას. პროექტზე მუშაობა მოიცავს დაგეგმვას, კვლევას, პრაქტიკულ აქტივობასა და შედეგების წარმოდგენას არჩეული საკითხის შესაბამისად. ეს მეთოდი საშუალებას იძლევა, სწავლა-სწავლება გახდეს აქტიური და მიზანმიმართული. როგორც ცნობილია, პროექტული მიდგომა საჭიროა მაშინ, როდესაც პრობლემაა გადასაჭრელი; პროექტი როგორც მრავალფუნქციური მეთოდი საშუალებას აძლევს პროექტის ავტორს, დეტალურად გაწეროს კონკრეტული პრობლემის გადაჭრისკენ ან ინიციატივის განხორციელებისკენ მიმართული მრავალფეროვანი სამუშაო.

პროექტი შეიძლება შესრულდეს: ინდივიდუალურად, წყვილებში ან ჯგუფურად; ერთი საგნის ფარგლებში; რამდენიმე საგნის ფარგლებში (საგანთა ინტეგრაცია).

მასწავლებელი-მოსწავლეების დამოუკიდებულების მხრივ შეიძლება გამოიყოს სამი ტიპის სასწავლო პროექტი:

1. მასწავლებელი სთავაზობს მოსწავლეებს გამზადებულ პროექტს. იგი თავად განსაზღვრავს პრობლემას, სახავს მისი გადაჭრის სტრატეგიასა და ტაქტიკას, მოსწავლე კი დამოუკიდებლად გადაჭრის პრობლემას.
2. მასწავლებელი სვამს პრობლემას, მოსწავლე დამოუკიდებლად ირჩევს კვლევის მეთოდებს და პრობლემის გადაჭრის გზებს.
3. მოსწავლე განსაზღვრავს პრობლემას, დამოუკიდებლად ირჩევს კვლევის მეთოდებსა და პრობლემის გადაჭრის გზებს.

საგანმანათლებლო პროექტი უნდა შედგებოდეს შემდეგი ნაწილებისაგან:

- თავფურცელი;
- ინფორმაცია პროექტის ავტორისა და შემსრულებლის შესახებ;
- პროექტის აღწერა;
- პროექტის შესრულების განრიგი;
- ბიუჯეტი/რესურსები;
- მოსალოდნელი შედეგები;
- მონიტორინგი და შეფასება.

განაცხადს უნდა დაურთოთ:

დამატებითი ინფორმაცია/დანართები (ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელიც განამტკიცებს განაცხადს და გახდის მას უფრო დამაჯერებელსა და გასაგებს: კითხვარები, ფოტომასალა, ვიდეომასალა და ა.შ.).

არასრული განაცხადი ჩაითვლება ტექნიკურად გაუმართავად.

ხშირად მასწავლებელს ან მასწავლებელთა ჯგუფს საგანმანათლებლო პროექტის შედგენა უწევს. ეს შეიძლება იყოს სასკოლო პროექტი ან განაცხადი, რომლითაც მასწავლებელი

საგრანტო ან სხვა ტიპის კონკურსში მონაწილეობს. გთავაზობთ გზამკვლევს, რომელიც შეიცავს თეორიულ და პრაქტიკულ რეკომენდაციებს.

ინფორმაცია პროექტის ავტორის შესახებ

საპროექტო განაცხადის ფორმა

პროექტის სათაური :

საგნის/საგნების დასახელება

განმცხადებლის
სტატუსი:

1.

2.

3.

1. სერტიფიცირებული

2. სქემაში ჩართული

3. მასწავლებელი

განმცხადებელი, პროექტის ავტორი	მასწავლებლის/მასწავლებლების სახელი და გვარი	<input type="text"/>			
	სკოლის დასახელება:	<input type="text"/>			
	სკოლის მისამართი:	<input type="text"/>			
	ინდექსი / ქალაქი/ ქუჩა				
	პროექტის ავტორის ტელეფონი:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	მობილური	სკოლის ტელ.	სკოლის ფაქსი	სახლის ტელ.	
ელ. ფოსტა:	<input type="text"/>				

პროექტის დაწყების თარიღი:

პროექტის დასრულების თარიღი:

პროექტის აღწერა

ა) პრობლემის განსაზღვრა (არსებული სიტუაციის ანალიზი)

გულისხმობს იმ კონკრეტული პრობლემის ხაზგასმას, რომლის საპასუხოდაც არის მიმართული თქვენი პროექტი. პრობლემის ხაზგასმისას მნიშვნელოვანია დავეყრდნოთ კვლევებს, გამოკითხვას, არსებული მონაცემების ანალიზს.

მაგალითად

PIRLS-ი წიგნიერების საერთაშორისო კვლევაა, რომელიც მიზნად ისახავს, შეაფასოს 9-10 წლის მოზარდების წაკითხულის გააზრების უნარი.

მოზარდის როგორც მოქალაქის ჩამოყალიბების პროცესში 9-10 წელი მნიშვნელოვანი ასაკია. ამ დროს კითხვის უნარი, რომელიც ერთ-ერთი საბაზო უნარია, უკვე ჩამოყალიბებულია. ამ ასაკში ბავშვის კითხვის უნარის შემოწმება გულისხმობს იმის გარკვევას, რამდენად წარმატებით შეძლებს მოსწავლე მაღალი კლასების სასწავლო პროგრამის დაძლევას.

რას და როგორ კითხულობენ 9-10 წლის ბავშვები საქართველოში? რა ფაქტორები უწყობს ხელს ჩვენს ქვეყანაში კითხვის უნარის განვითარებას და რამდენად ვუსწრებთ თუ ჩამოვრჩებით ამ კუთხით კვლევის მონაწილე სხვა ქვეყნებს?

საქართველომ ამ კვლევაში მონაწილეობა პირველად 2006 წელს მიიღო. ქართველმა მოსწავლეებმა საკმაოდ მოკრძალებული შედეგები აჩვენეს.

ჩვენი კათედრის წევრებმა ეს საერთო პრობლემა შეისწავლეს მეოთხე კლასის მოსწავლეთა შესაძლებლობების შესწავლით - განვიხილეთ მათი შეფასებები, პედაგოგთა დახასიათებები და შევჯერდით, რომ აღნიშნული პრობლემა ჩვენს სკოლაშიც აქტუალურია. ანუ მოსწავლეთა 50% კითხულობს გააზრებულად, 40% კითხულობს გაბმით, მაგრამ უჭირს გააზრება, 10%-ს უჭირს დეკოდირება (განხილული სიტუაცია სიმბოლურია).

კათედრაზე დღემდე არ შემუშავებულა ერთიანი სტრატეგია ამ პრობლემის მოსაგვარებლად.

ბ) მიზანი

გულისხმობს ფართო, ზოგად დებულებას იმის შესახებ, რისი მიღწევა გსურთ. პროექტის მიზანს უნდა წარმოადგენდეს ისეთი სასურველი გარემოს ან პირობების შექმნა, რომელიც მიმართული იქნება ზემოთ აღწერილ პრობლემასთან.

მაგალითად

დაწყებითი კლასების კათედრაზე შემუშავდეს და განხორციელდეს ერთიანი სტრატეგიული გეგმა 1-4 კლასების მოსწავლეთა წიგნიერების უნარების განვითარებისთვის და პირველი სემესტრის ბოლო კვირას ჩატარდეს წიგნიერების კვირეული - "ჩვენ, მკითხველები".

გ) ამოცანები

გულისხმობს მიზნის მისაღწევად გადასადგმელ კონკრეტულ ნაბიჯებს. აქ უნდა მიუთითოთ, რა ამოცანების შესრულებას აპირებთ პროექტში მითითებული მიზნის მისაღწევად. მიზნის მისაღწევად შეიძლება დაისახოთ ერთი, ორი ან რამდენიმე ამოცანა პროექტის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

მაგალითად

- 1) დაწყებითი კლასების კათედრაზე შემუშავდეს და განხორციელდეს ერთიანი სტრატეგიული გეგმა 1-4 კლასების მოსწავლეთა წიგნიერების უნარების განვითარებისთვის წიგნიერების დაუფლების ჩარჩოს მიხედვით: 1. მთლიანი კლასის სწავლება; 2. დიფერენცირებული სწავლება; 3. დამოუკიდებელი ვარჯიში.
- 2) შეირჩეს კითხვის ეფექტური მეთოდები კითხვის ხუთივე (ფონოლოგია, ანბანური პრინციპი, ლექსიკური მარაგი, გამართული კითხვა, გაგება-გააზრება) კომპონენტისთვის, 1-4 კლასების ტექსტის სირთულიდან გამომდინარე.
- 3) ყველა კლასში მასწავლებელმა გამოიყენოს სტრატეგიები 1. "წავიკითხე - დავხატე"; 2. "წავიკითხე - გიამბობთ"; 3. "წავიკითხე- გავითამაშებ" 4. "წავიკითხე - ვკითხულობ".
- 4) ჩატარდეს კვირეული.

დ) განხორციელების გზები

გულისხმობს კიდევ უფრო კონკრეტულ ნაბიჯებს თქვენ მიერ დასახული ამოცანების შესასრულებლად. განხორციელების გზები არის პროცესი, რომელიც უპასუხებს შემდეგ კითხვებს:

- 1) "როგორ?" - როგორ შეასრულებთ თქვენი პროექტის ამოცანებს?
- 2) "ვინ" - ვინ მონაწილეობს თქვენი პროექტის განხორციელებაში? რა არის პროექტში მათი ფუნქცია?

მაგალითად

- 1) ამოცანა - დაწყებითი კლასების კათედრაზე შემუშავდეს და განხორციელდეს ერთიანი სტრატეგიული გეგმა 1-4 კლასების მოსწავლეთა წიგნიერების უნარების

	სულ				
3.	ხელფასები/ჰონორარები				
3.1	თანამშრომელთა ხელფასები				
3.4	ა. შ.				
	სულ				
5.*	საბანკო მომსახურება				
	სულ				

აღჭურვილობის ჩამონათვალში კომპიუტერულ, აუდიო, ვიდეო თუ სხვა სახის ტექნიკაზე აუცილებლად უნდა მიეთითოს კონფიგურაცია, საფირმო დასახელება და მოდელის ნომერი.

- აღჭურვილობასა თუ მომსახურებაზე მითითებული ფასები უნდა იყოს დასაბუთებული (პროექტის დანართში უნდა იყოს ინვოისები) და ბაზრის შესატყვისი.
- საბანკო მომსახურებისთვის მოთხოვნილი თანხა არ უნდა აღემატებოდეს ბიუჯეტის პუნქტების ჯამის 1%-ს.

მოსალოდნელი შედეგები

ამ ნაწილში აღწერეთ ის სავარაუდო ეფექტი ან მოსალოდნელი შედეგი, რაც მოჰყვება თქვენი პროექტის წარმატებით განხორციელებას.

სასურველია, შედეგები დაყოთ:

- ა) რაოდენობრივი მაჩვენებლებით;
- ბ) თვისებრივი მაჩვენებლებით.

სასურველია მიუთითოთ აგრეთვე, რა გავლენა შეიძლება მოახდინოს თქვენ მიერ განხორციელებულმა პროექტმა სფეროზე, საზოგადოებაზე და ა.შ.

მონიტორინგი და შეფასება

განაცხადის ფორმის ამ ნაწილში თქვენ უნდა შესთავაზოთ სკოლას, ფონდს, დონორს, კონკურსის ორგანიზატორს, როგორ აწარმოოს დაკვირვება თქვენი პროექტის მიმდინარეობაზე და რა კრიტერიუმებით შეაფასოს მისი წარმატება.

მონიტორინგი

ამ ნაწილში უნდა მიუთითოთ, როგორი იქნება პროექტის განვითარებაზე თვალყურის დევნების (მონიტორინგის) თქვენი მექანიზმი და პერიოდულობა.

შეფასება

მიუთითეთ ის სავარაუდო კრიტერიუმები (მაჩვენებლები), რომლებიც განსაზღვრავს თქვენი პროექტის წარმატებას. კრიტერიუმები უმეტესად დასახული ამოცანების გადაჭრის ხარისხის გასაზომადაა მიმართული.

მას შემდეგ, რაც პედაგოგი პროექტის შედეგებს დაასრულებს, იწყება მისი დანერგვის პროცესი, რომელიც ძირითადად პროექტით განსაზღვრული სამუშაო გეგმის მიხედვით

უნდა მიმდინარეობდეს. პროექტის დასრულების შემდეგ პროექტის ავტორი და პროექტზე მომუშავე ჯგუფი შეისწავლის პროექტის შედეგებს და წერს პროექტის ანგარიშს.

პროექტის ანგარიშის ფორმა

პროექტის დასახელება .....

პროექტის ვადები .....

- განხორციელების მიმოხილვა
- წარმოშობილი სირთულეები და მათი დაძლევის გზები
- მიღწეული შედეგები
- გადაჭრილი პრობლემა, შესრულებული ამოცანა, მიღებული შედეგების მდგრადობა